

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller.

Mr RENE VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

DE STRIJD ROND HET OPPERSTE GERECHTSHOF IN DE VEREENIGDE STATEN.

De leer van de scheiding der machten ligt aan den grondslag van het constitutioneele recht in de Vereenigde Staten. Deze scheiding belet echter de machtskonflikten niet en de beruchte vraag of de rechtbanken bevoegd zijn om te oordeelen of de wetten al dan niet tegenstrijdig zijn met de grondwet is de kern van het problema. Sinds het vermaard geval *Marbury-Madison* (1, Cranch, 137 U. S. 1803) beslist door den niet minder vermaarde Chief Justice John Marshall werd deze bevoegdheid aan de rechtbanken algemeen toegekend. Het is de leer genaamd «Judicial Review».

De overheersching van de rechterlijke macht heeft in de praktijk meer dan eens aanleiding gegeven tot vinnige kritiek tegenover het Opperste Gerechtshof. De laatste épisode draait rond den historischen strijd van het Opperste Gerechtshof tegenover de wetgeving der Roosevelt Administratie, gekend onder den naam «New Deal».

Niettegenstaande sedert de laatste verkiezingen een kentering is ingetreden in de houding van de rechters, werden tal van maatregelen door de wetgevende lichamen getroffen, ongeldig verklaard. Alhoewel in enkele gevallen de al dan niet tegenstrijdigheid met de Grondwet duidelijk was en derhalve algemeenheid of althans groote meerderheid bereikt werd, waren nochtans vele beslissingen geveld voor een vijf tot vier meerderheid. Te rechte of ten onrechte

werd het nipte meerderheidsgeval als typisch beschouwd en werd een scherpe kritiek uitgeoefend tegen een brooze meerderheid die den «wil van het volk» tergde en ontzenuwde. De samenstelling van het Hof werd afgeschilderd in politieke kleuren.

De conservatieven : Justices Van Devanter, Mc Reynolds, Sutherland en Butler. De progressieven : Justices Brandeis, Stone, Cordozo. Tusschenin, de twijfelaars die nu eens met de conservatieven en dan eens met de progressieven stemden en in feite het geding beslisten : Chief Justice Hughes en vooral Justice Roberts.

Onderduims werd er veel gesproken van drastische maatregelen en meestal werd daaronder verstaan dat een amendement aan de Constitutie op weg was. Inderdaad zijn de rechters ingevolge de Constitutie voor hun leven benoemd en, indien geen rechter vrijwillig ontslag neemt, is er geen ander middel om de samenstelling en derhalve de opinie van de rechtbank te wijzigen, dan de Constitutie te veranderen.

Gedurende den jongsten presidentieelen kiesstrijd bevestigde President Roosevelt meermaals dat hij het inzicht niet koesterde een amendement aan de Constitutie voor te leggen om zijn plan door te drijven. Iedereen verstond hierdoor dat hij zich bij de beslissingen van het Opperste Gerechtshof neerlegde en menigeen was ongehoovig. Toen op vijfden February 1937 de president zijn «message» tot het Congres zond kwam

het als een donderslag : het was inderdaad geen voorstel van amendementen maar een radikaler en uitdagender maatregel.

De bill aan de message toegevoegd beoogde nieuwe benoemingen door vermeerdering van het getal rechters in de federale rechterlijke organisatie, zoowel in de district en circuit rechtbanken als in het Opperste Gerechtshof. Voor wat dit laatste betreft was het voorstel het volgende :

Voor ieder rechter van zeventig jaar of meer die gedurende tien jaar als federale rechter heeft gezeteld mag de President een bijgevoegde rechter benoemen bij de rechtbank waar eerstgenoemde rechter zetelt. Voor het Opperste Gerechtshof echter zal het getal rechters de vijftien niet mogen overtreffen. Daar er bij het Opperste Gerechtshof op dat oogenblik juist zes rechters boven de zeventig waren kon de president onmiddellijk zes nieuwe rechters aanstellen en zoo het maximum van vijftien bereiken.

Bijna onmiddellijk werd het plan Roosevelt van alle zijden, zelfs door de Democraten, bekampt. De American Bar Association o. a. in een referendum telde tegen het voorstel 86 % leden en 77.3 % niet-leden, tengunste van het voorstel 13 % leden en 22 % niet leden. De tegenkanting steunde vooral op drie argumenten :

1. — De voornaamste opwerping was dat het voorstel het gansche grondwettelijk systeem, zooals het door de constituenten was opgevat, vernietigde.

Weliswaar was er in den tekst niets dat rechtstreeks in strijd was niet met de letter van de Constitutie. In twee plaatsen (art. I sect. 8 (9) en art III 2) (2) wordt aan het Congres de macht toegekend instelling of bevoegdheid van federale rechtbanken te regelen. Derhalve moet het de macht hebben het getal rechters aan te passen. Maar het gold hier niet een aanpassing van het getal rechters volgens de behoeften der werkzaamheden. In de message werd weliswaar gewag gemaakt van het rechterlijk achterstal. Deze bewering was echter klaarblijkelijk ongegrond en een verklaring van Chief Justice Hughes ontmaskerde onverbiddelijk de drogredenen. In feite was de bedoeling enkel en alleen de tegenkanting van het Opperste Gerechtshof tegen de «New Deal» wetgeving uit den weg te ruimen. En zulke bedoeling was zeker in strijd met den geest van de Grondwet. Het was inderdaad een onrechtstreeksche weg om de wetgevende macht boven de rechterlijke macht

te stellen en zulks was de onmiddellijke vernietiging van de basis der Grondwet zooals zij opgesteld en gedurende jaren begrepen was. In feite was dit een ommekeer in de rangorde der machten : de rechterlijke macht werd van de eerste plaats verdrongen door de wetgevende macht.

2. — Er werd ook opgeworpen dat de nieuwe rechters op zulke wijze zouden gekozen worden dat men zeker was op voorhand dat zij de opvattingen van Roosevelt zouden verdedigen. Hierop werd echter met reden geantwoord dat dit ook waar was ten tijde van President Grant in de vermaarde Legal Tender beslissingen, ten tijde van Theodoor Roosevelt bij de benoeming van den vermaarden Oliver Wendell Holmes en inderdaad bijna voor elke benoeming.

3. — De zoogenaamde «split-decisions» vijf tot vier in de rechtbanken van negen rechters zouden blijven voortbestaan in een rechtbank van vijftien als beslissingen van acht tot zeven. Hier werden echter door de tegenstanders de eenvoudige regelen der probabiliteitsberekening uit het oog verloren.

* * *

Wijl de tegenstanders van het voorstel met deze argumenten den strijd voerden bekenden zij nochtans voor het meerendeel dat ergens iets niet in haak was in het Opperste Gerechtshof maar zij beweerden dat hervormingen alleen langs den weg van een of meerdere constitutioneele amendementen konden bereikt worden. Verschillende voorstellen werden in deze richting gemaakt.

1. — Voor ieder bepaling van de Grondwet die in de oogen van het Congres door het Opperste Gerechtshof verkeerd uitgelegd werd zou door een amendement de gewenschte interpretatie vastgelegd worden.

In dezen zin stelde senator Borah voor dat een nieuwe opstelling zou bezorgd worden voor het vermaarde Veertiende Amendement op zulke wijze dat voortaan de «due process clause» alleen betrekking zou hebben op de proceduur.

2. — Een voorstel van Senator Norris, was een amendement aan de Constitutie waarbij aan het Opperste Gerechtshof het recht zou ontzegd worden een maatregel genomen in Congres ongeldig te verklaren tenzij bij meer dan de twee derden der beslissende rechters. Onder anderen vorm werd een gelijkaardig voorstel gedaan door Senator O'Mahoney.

3. — Voorstel van Senators Wheeler en Bone. Het Congres zou het recht hebben door een meerderheid van de twee derden de wetten, door het Opperste Gerechtshof ongeldig verklaard, onherroepelijk te herstemmen.

Tegenover elkeen dezer amendementen werden bijzondere bezwaren geopperd. Maar algemeen werd opgeworpen, en door President Roosevelt werd er met nadruk op gewezen, dat er *onmiddellijk* diende gehandeld te worden en dat proceduur door amendement langdurig was (art. V Constitutie: Voorstel bij meerderheid van twee derden in Congres, moet aangenomen worden door de wetgevende lichamen van twee derden van de staten der Unie).

* * *

De gebeurtenissen namen aldra een weinig gunstig verloop voor het voorstel. Eenerzijds gaf Mr Justice Van Devanter ontslag en verminderde voor zoover een ratio existendi voor hervorming. Dit gebeurde nadat een wet was doorgestaan volgens welke de rechters na een aantal dienstjaren en meer dan 70 jaar oud het recht hadden verkregen op rust te gaan met volle jaarwedde. Anderzijds kwam Mr. Justice Roberts tot de progressisten over in de beslissing over de «National Labor Relations Act» (Wagner Labor Law) alhoewel hij vroeger over gelijkaardige vragen met de conservatieven stemde.

De origineele bill zooals voorgesteld door President Roosevelt behoorde ras tot het verleden. Op 2 Juli werd door de «majority leader» Senator Robinson een «compromise bill» voorgesteld onder den naam «Logan-Hatch-Ashurst bill» welke door de administratie bijgetreden werd. Het judiciary Committee van den Senaat had inderdaad ongunstig advies uitgebracht over het originele voorstel en de verwerping van den bill aanbevolen.

De nieuwe bill voorzag boventallige rechters voor elken rechter in het Opperste Gerechtshof boven de 75 jaar (in plaats van 70). Verder zou het geval van negen rechters zooveel mogelijk behouden blijven door het niet benoemen van opvolgers voor rechters die reeds tot de benoeming van een boventallige rechter aanleiding gaven. Eindelijk zal niet meer dan een boventallige rechter per jaar benoemd worden.

De oppositie was echter niet getemd door de toegevingen en kondigde een hardnekkigen weer-

stand aan, die in den Senaat al dadelijk tot uiting kwam en in het House of Representatives door den voorzitter van het Judiciary Committee, Sumners, met een luidruchtig goedgekeurde rede werd ondersteut. Toen plots op 14 Juli 1937, Senator Robinson stierf. Wat ook de invloed van deze onverwachte gebeurtenis moge wezen, er volgde een rampzalige ineenstorting van het plan en de bill. President Roosevelt had goed te verkonden dat de strijd moest voortgezet worden, enkele dagen later moest hij, op voorstel van Onder-Voorzitter Garner zelf toegeven dat alles voor het oogenblik in den doofpot zou gestopt worden en dit werd dan ook met een zucht van verlossing door de Senatoren aangenomen op 23 Juli 1937 met 70 tegen 20. Het was de ergste nederlaag die een president te verduren had sedert de verwerping van het Verdrag van Versailles in 1920.

* * *

Iemand die eens de korte maar scherpe debatten in het marmerpaleis te Washington heeft gevolgd zal deze mislukking niet zoozeer betreuren. Het plan was onmiskenbaar gesteund op politieke beweegredenen. De benoeming van Senator Black in de plaats van Justice Van Devanter is een verder bewijs van zulke inspiratie. In feite zou de hervorming een omwenteling daargestellen in de balans der machten of althans een stevig voorgaande zijn voor zulke omwenteling. Indien de tradities van rechterlijk overwicht moesten behouden blijven, moest men het plan verwerpen.

Zelfs diegene die voorstanders waren van de hervorming, gaven toe dat het beter was het plan te laten vallen nadat Justice Van Devanter ontslag gegeven had. Het was inderdaad wel gekend dat alles niet in volmaakte orde was in het Hof en zelfs de tegenstanders bekenden dat sommige leden tamelijk oud waren en onredelijk vast aan den zetel hielden. Na het ontslag van Justice Van Devanter achtten tegenstanders en ook talrijke voorstanders het doel bereikt.

Maar dit schijnt niet de bedoeling te zijn van den President en in zijn rede uitgesproken in Washington op 17 September 1937 ter gelegenheid van den honderdvijftigsten verjaardag van de onderteekening der Grondwet, liet hij in weinig bedekte woorden verstaan dat hij aan den strijd niet heeft verzaakt. Maar dit is voor de toekomst.

AANHANG

I. Voornaamste beslissingen

Voorwerp		Beslissing	Report
1 — N. R. A. (Schechter case)	9-0	ongeldig	79 — L. ed. 1570
2 — N. R. A. (Hot Oil case)	8-1	ongeldig	79 — L. ed. 446
3 — Gold clause Wetgeving	5-4	geldig	79 — L. ed. 885
			79 — L. ed. 907
			79 — L. ed. 912
			81 — L. ed. adv. 383
4 — Railroad Retirement Act	5-4	ongeldig	79 — L. ed. 1468
5 — Railways Labor Act	9-0	geldig	81 — L. ed. adv.
6 — Frazier Lamke Act	9-0	ongeldig	79 — L. ed. 1593
7 — Amended Frazier Lamke Act	9-0	geldig	81 — L. ed. 487
8 — A. A. A. (V. S. t/Butier)	6-3	ongeldig	80 — L. ed. 477
9 — A. A. A. (Rickert Rice Mills case)	9-0	ongeldig	80 — L. ed. 315
10 — T. V. A.	8-1	geldig	80 — L. ed. 688
11 — Bitumons Coal Conservations Act	6-3	ongeldig	80 — L. ed. 1160
12 — Municipal Bankruptcies Act	5-4	ongeldig	80 — L. ed. 1309
13 — New-York Minimum Wage Law	5-4	ongeldig	80 — L. ed. 1347
14 — Washington Minimum Wage Law	5-4	geldig	81 — L. ed. adv. 455
15 — Wagner Labor Law	5-4	geldig	81 — L. ed. adv. 563
16 — Social Security Act	5-4	geldig	81 — L. ed. adv. 779

II. Historiek van het Roosevelt Plan

Februari 5. — President Roosevelt zendt plan tot Congres.

Februari 26. — De Senaat stemt een wet, reeds op 10 Februaari door het House gestemd, waardoor Justices van het Opperste Gerrechtshof het recht verkrijgen ontslag te nemen met volle jaarwedde op 70 jaar.

Maart 9. — In een zijner vermaade «fireside talks» richt de President zich rechtstreeks tot het volk bij middel van radio om zijn plan te verdedigen.

Maart 10. — Onderhoor over het plan begint voor het Judiciary Committee van den Senaat met Attorney General Cummings als eerste getuige.

April 23. — Het Judiciary Committee eindigt het onderhoor.

Mei 18. — Justice Van Devanter kondigt zijn

ontslag aan, kort voor een ongunstige stemming van het Committee over de Bill (10 tegen 8).

Juni 14. — Het Judiciary Committee legt verslag voor, verwerpt het ontwerp en kritiseert Roosevelt.

Juli 5. — Senator Robinson opent debat over een Compromise Bill, aangenomen door Roosevelt, waarvoor men hoopt min tegenstand te ontmoeten. In den Senaat wordt nochtans verdere tegenstand voorspeld.

Juli 5. — Het House geeft teeken van verzet tegen het ontwerp.

Juli 14. — Senator Robinson sterft.

Juli 20. — In een onderhoud in het Witte Huis geeft Roosevelt toe de maatregel voorlopig aan kant te leggen.

Juli 23. — Het ontwerp wordt van kant geschoven in den Senaat met 70 tegen 20.

Julien VERPLAETSE

VLAAMSCHE JURISTEN ABONNEERT U OP
HET "RECHTSKUNDIG WEEKBLAD" !!!

RECHTSPRAAK

80

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 16 November 1937.

Voorzitter : M. Soenens.
O. M. : M. Sartini van den Kerckhove.

VERBREKING. — MIDDELEN TOT VERBREKING.
— MISKENNING VAN BESLUITEN DER VER-
DEDIGING.

Wanneer de burgerlijke partij besluiten neemt strekkende tot het hooren bevelen van onderzoeksmaatregelen en deze besluiten worden verworpen voor de reden dat ze slechts nuttelooze kosten zouden veroorzaken, is zulks geen schending van het recht van de verdediging en kan hierin geen middel tot verbreking gevonden worden.

De rechter velt hier een beslissing van feitelijken aard die niet vatbaar is voor verbreking; hij kan niet gehouden zijn de zuiver feitelijke redeneeringen te beantwoorden, ingeroepen door een partij tot staving van het door haar aangevraagd bewijsmiddel.

Berth-Jaxx t/ Van den Bossche-Morel.

Het Hof,

Gehoord Raadsheer Istas in zijn verslag, en op de conclusiën van den heer Sartini van den Kerckhove, advocaat generaal ;

Gelet op het middel door de burgerlijke partij voorgesteld : miskenning van hare besluiten; schending van haar recht van verdediging alsook van de wetten op de bewijsvoering ; doordat het bestreden arrest de vraag tot benoeming van deskundigen heeft afgewezen om de dubbele reden : 1o. dat het zou blijken uit de uitdrukkelijke verklaringen der getuigen dat betichte Vandenbossche zich op ongeveer tien meters achter de koolkar van Cauwelier bevond, en niet zou getracht hebben deze voor te steken, als wanneer de burgerlijke partij de benoeming van deskundigen aangevraagd heeft, precies omdat, indien zulks juist ware een botsing onmogelijk zou geweest zijn ; en 2o dat de vraag tot deskundig onderzoek slechts nuttelooze kosten zou veroorzaken, als wanneer dit geene reden is om aan eene partij te weigeren hare rechten te doen gelden :

Overwegende dat, om betichte vrij te spreken, en de burgerlijk verantwoordelijke partij van haren eisch tot schadevergoeding af te wijzen, het bestreden arrest zich op uitdrukkelijke verklaringen der getuigen steunt ;

Overwegende dat die getuigenissen wettig werden opgenomen en dat de rechter ten gronde zijne overtuiging eruit mocht putten, zonder tot andere bewijsmiddelen over te gaan ; dat het oordeel van den rechter over de bewijskracht dezer getuigenissen ten voordeele van de onschuld van de betichte alsook over de *ongerechtaardigheid* en vruchteloosheid van het door de burgerlijke partij behulpelijk gevraagde deskundig onderzoek, eene beslissing van

feitelijken aard daarstelt, en, bijgevolg, als dusdanig in verbreking behoort geëerbiedigd te worden ;

Overwegende dat de aangeklaagde beslissing door wettige reden haar weigering van deskundig onderzoek gerechtvaardigd heeft ; dat zij niet beantwoorden moest de zuivere feitelijke redeneeringen door de burgerlijke partij ingeroepen tot staving van het door haar aangevraagd bewijsmiddel ;

Overwegende dat het middel aldus in feite niet opgaat ;

Om deze redenen,

Verwerpt het verhaal der burgerlijke partij, verwijst haar in de kosten en tot eene enkele vergoeding van 150 fr., jegens betichte Van den Bossche en de burgerlijke verantwoordelijke partij Morel.

81

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 16 November 1937.

Voorzitter : M. Soenens.
O. M. : M. Sartini van den Kerckhove.

VERBREKING. — ARREST DAT OP EEN BURGERLIJKE VORDERING EEN PROVISIONEELE VERGOEDING TOEKENT. — GEEN EINDBESLISSING.

Wanneer een arrest er zich bij bepaalt aan de burgerlijke partij een provisioneele vergoeding toe te kennen en verder een deskundig onderzoek beveelt, vormt zulks geen eindbeslissing in den zin van art. 416 van het wetboek van strafvordering en is in het verhaal in verbreking niet ontvankelijk.

Gelders t/ Uyttenhoven.

Het Hof,

Gehoord Raadsheer Istas in zijn verslag, en op de conclusiën van den heer Sartini van den Kerckhove, advocaat generaal ;

Op de openbare vordering :

Overwegende dat de substantieele of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en de uitgesproken veroordeelingen overeenkomstig de wet zijn ;

Op de burgerlijke vordering :

Overwegende dat het bestreden arrest er zich bij bepaalt eischers te veroordeelen jegens de burgerlijke partij tot een provisioneele vergoeding, en een deskundig onderzoek te bevelen ; dat het geen eindbeslissing daarstelt in den zin van artikel 416 van het wetboek van strafvordering ; dat het arrest ook niet statueert over de bevoegdheid, in den zin van gemelde wetsbepaling :

Dat het verhaal dus niet ontvankelijk is :

Om deze redenen,

Verwerpt de voorziening, verwijst eischers in de kosten en tot het betalen aan verweerster van een enkele vergoeding van 150 fr.

HOF VAN BEROEP TE GENT

2e Kamer. — 20 October 1937.

Voorzitter: M. Jouret.

Raadsheeren: MM. De Clercq en Heyvaert.

Advocaat-generaal: Mr Remy.

Pleiters: Mrs Delvoie en De Smet.

VEILING VAN EEN ONROEREND GOED KRACHTENS DE WET VAN 12 JUNI 1816. — GEBEURLIJKE HERVEILING BEDONGEN. — NIET-BETALING VAN DEN KOOPPRIJS. — MINDERJARIGE MEDE-EIGENAAR VAN HET GOED. — MACHTIGING VAN DEN FAMILIERAAD TOT HERVEILING NIET VEREISCHT. — NIET-BETALENDE KOOPER MEDE-EIGENAAR. — DRAAGWIJDTE VAN DE HERVEILING: OP HEEL HET GOED. VENNOOTSCHAP ZONDER RECHTSPERSONLIJKEHEID. — OVERLIJDEN VAN EEN DER VENNOTEN. — AANSTELLING VAN DESKUNDIGE TOT VERDERE VEREFFENING VAN DE VENNOOTSCHAP. — MINDERJARIGE DEELGERECHTIGDE. — COMPROMIS. — NIETIGHEID. — VEREFFENING NIET AFGESLOTEN. — EISCH TOT UITBETALING VAN DEEL IN DE VENNOOTSCHAP. — AFWIJZING VEREISCHT ALS VOORBARIG.

Wanneer een onroerend goed, in onverdeeldheid toebehoorende, namelijk aan een minderjarige, bij vonnis van de rechtbank krachtens de wet van 12 Juni 1816, werd geveild, is, ingeval van niet-betaling van den koopprijs, de machtiging van den familieraad tot de herveiling niet vereischt, indien deze in het lastenkohier, door de rechtbank aangenomen, bedongen werd.

Ofschoon de koper, die in gebreke gebleven is den koopprijs te betalen, mede-eigenaar is, draagt de herveiling op heel het onroerend goed.

Het aanstellen van een deskundige tot verdere vereffening van een vennootschap waarin de «decujus» deelgenoot was, kan alleszins niet gelden als een compromis, indien een minderjarige in de zaak gerechtigd is, zooniet ware het compromis nietig.

Zolang de vereffening van de vennootschap niet afgesloten is, hoeft om het even welke eisch tot de uitbetaling van een deel in de vennootschap, als voorbarig en niet als ongegrond afgewezen te worden.

Odilon C. t/ Marie A. Weduwe Julien C.

I. Nopens de geldigheid van het bevel de herveiling voorafgaande, en den grond van den eisch tot herveiling wegens verzuim van den eersten koper;

Overwegende dienaangaande de beweegredenen van den eersten rechter;

Overwegende dat voor het Hof appellant vruchteloos beweert dat geïntimeerde in hoedanigheid van voogdes van haar minderjarig kind, zonder voorafgaande machtiging van den familieraad, de herveiling niet mocht eischen, daar dergelijke eisch eene onroerende actie uitmaakt;

Overwegende dat het hier gaat over een veiling die, bij toepassing der wet van 12 Juni 1816, door de rechtbank bevolen werd en dat bij de clausules en voorwaarden van het lastenboek, door de Rechtbank goedgekeurd, de herveiling tegen den eersten

kooper, ware hij zelf medeverkooper, bedongen werd;

Overwegende dat bij niet betaling van den koopprijs de herveiling slechts een gevolg is van de veiling die door de Rechtbank bevolen werd, zoodat de eisch tot herveiling niet mag aanzien worden als eene nieuwe actie;

Dat met het lastenkohier der veiling goed te keuren, de Rechtbank impliciet geïntimeerde bemachtigd heeft, tot bewaring van hare belangen en van die van haar minderjarig kind, de herveiling te eischen, zoodat alle machtiging van den familieraad of tusschenkomst van den toezienden voogd tot het uitoefenen van dit recht en namelijk tot de betekening van het bevel, overbodig voorkomt;

Overwegende dat, zonder meer grond, appellant opwerpt dat geïntimeerde het recht niet heeft de onverdeelde helft van het onroerend goed hem toebehoorende, tegen zijnen wil in te doen herveilen, en hem te dwingen in onverdeeldheid te komen met den nieuwen koper, aan wien, op herveiling, het deel van geïntimeerde en van haar kind zou toegevoegd worden;

Dat appellant's opwerping op eene verkeerde opvatting van de herveiling berust;

Dat de herveiling draagt op gansch het onroerend goed waarop de eerste veiling betrekking had en niet alleen, zooals appellant bij vergissing meent, op de onverdeelde helft van geïntimeerde en haar minderjarig kind;

Overwegende dat met recht en rede, de eerste rechter, om gepaste redenen die het Hof overneemt, beslist heeft dat appellant niet gerechtigd is tegen den eisch tot herveiling de schuldvergelijking in te roepen, dewelke hij afleidt uit het bestaan van zekere schuldvordering die hij tegen geïntimeerde en haar kind zou bezitten;

Dat vruchteloos appellant houdt staan dat de clause van het lastenkohier die de compensatie uitsluit, niet toepasselijk is aan de gerechtelijke schuldvergelijking en dat hij deze mag inroepen als gevolg van het tweede deel van zijnen eisch strekkende tot regeling van zijne schuldvordering tegen geïntimeerde;

Dat het lastenkohier de koopers het recht ontzegt «eenige compensatie» in te roepen, hetgeen medebrengt dat de gerechtelijke evenals de wettelijke schuldvergelijking uitgesloten wordt;

Dat, inderdaad, niet kan aangenomen worden dat partijen de afbetaling van den verkoopprijs zouden afhankelijk gemaakt hebben van den uitslag van een ander geschil;

Dat het aldus vaststaat dat, ten minste wat betreft het deel van den koopprijs aan geïntimeerde en aan haar kind toekomende, appellant in gebreke gebleven is aan zijne verplichting te voldoen, en dat uit dien hoofde geïntimeerde's eisch tot herveiling volkomen gerechtigd is;

II. Nopens appellant's eisch strekkende tot het verwijzen van geïntimeerde, zoo in eigen naam als in hare hoedanigheid van wettige voogdes van haar kind, tot het betalen van eene som van 102.069,75 frank;

Overwegende dat appellant die betaling vordert

ter oorzaak eener vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid, die bestaan heeft tusschen hem en wijlen zijn broeder Julien C., echtgenoot van geintimeerde ;

Dat hij, tot staving van zijnen eisch beweert, dat de slotrekening van die vennootschap opgemaakt werd door eenen deskundige, door hem en geintimeerde aangesteld, en dat die rekening uitwijst dat geintimeerde en haar kind hem minstens die som schuldig zijn ;

Overwegende dat, zoo appellant en geintimeerde zich verbonden hebben alle oorkonden en boeken dier vennootschap ter beschikking te stellen van den deskundige en diens verslag te aanvaarden «ten ware valsheid in boeken vermoed wierde» het toch niet ten genoegen van recht bewezen is dat partijen het inzicht hadden alle geschillen nopens de vereffening der vennootschap aan den deskundigen als scheidsrechter te onderwerpen ;

Dat namelijk de deskundige aangesteld werd «ten einde de boeken en de zaken der zakenvennootschap Julien en Odilon C. na te zien en de balansrekening op den dag van het afsterven van den heer Julien C. op te maken voor verdere vereffening» ;

Dat volgens de bewoordingen zelve der overeenkomst de last aan den deskundige opgedragen eerder als eene voorbereiding tot vereffening dan als eene volledige en definitieve vereffening moet aanzien worden ;

Dat overigens geintimeerde een geschil waarin een minderjarige betrokken was aan eenen scheidsrechter niet mocht onderwerpen, en dat de nietigheid van dergelijk compromis door den rechter van ambtswege zou moeten tegengeworpen worden ;

Dat appellant zelve de bewerkingen van den deskundige niet als eene scheidsrechterlijke beslissing aanzien heeft, vermits hij aan den Voorzitter der Rechtbank geen bevel van tenuitvoerlegging van die gewaande beslissing gevraagd heeft ;

Dat, in die omstandigheden, appellant de besluiten van het verslag van den deskundige niet mag inroepen als een afdoend bewijs van de gegrondheid van zijnen eisch ;

Overwegende dat appellant, als gewezen vennoot, tegen de rechthebbenden van zijnen medevennoot eene vordering tot betaling van hetgeen hem uit de vennootschap toekomt slechts kon instellen na eene volledige en regelmatige vereffening der vennootschap, wat tot nu toe niet geschied is ;

Dat echter ten onrechte, de eerste rechter van nu af appellant in zijnen eisch ongegrond verklaard heeft ;

Dat de beslissing over dien eisch van den uitslag der vereffening afhangt, zoodat dat appellant's eisch slechts als voorbarig dient afgewezen te worden ;

Om deze redenen, Het Hof,

Gelet op art. 24 der wet van 15 Juni 1935 ;

Gehoord het eensluidend advies van den heer Advocaat-generaal Remy ;

Ontvangt het hooger beroep, verklaart het ongegrond wat betreft het recht van geintimeerde de herveiling door te drijven, bevestigt dienaangaande het bestreden vonnis ; doet het vonnis te niet voor zooveel het appellant's eisch tot betaling van eene

som van 102.069,75 frank van nu af ongegrond verklaard heeft, dienaangaande verbeterende, verklaart dezen eisch in den huidige toestand der zaken niet ontvankelijk als voorbarig ;

Bevestigt het bestreden vonnis voor het overige.

83

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

8e Kamer. — 23 Juni 1937.

Voorzitter : M. De Potter.

Raadsheeren : MM. de la Graete en Poupeze de Kettenis.

Adv.-Gen. : Mr Collard de Sloovere.

Pleiters : Mrs Clynmans en De Vis.

FISCAAL RECHT. — VERHAAL BIJ FISCALE COMMISSIE EN DE WAARBORGEN DOOR ART. 55 DER MISSIE. — ART. 55 DER SAMENGESCHAKELDE WETTEN. — WETTELIJKE VOORSCHRIFTEN. — NIET-NALEVING. — VOLSTREKTE NIETIGHEID.

De voorschriften betreffende de tusschenkomst der Fiscale Commissie en de waarborgen door art. 55 der samengeschiedelde wetten, belangen de openbare orde aan en zijn derhalve op straffe van nietigheid voorgeschreven.

Is derhalve nietig de taxatie der fiscale commissie die slechts het handteeken draagt van de leden die er aan deelnamen indien sommige dezer handteekens onleesbaar zijn wanneer het proces-verbaal geen melding maakt van de aanwezige leden. Eveneens indien uit hetzelfde proces-verbaal niet blijkt dat de afgevaardigde der gemeente waar verhaler woont aan de beraadslaging heeft deelgenomen.

Op straf van nietigheid moet bovendien het origineel der beslissing door den controleur-voorzitter ondertekend worden en dient de kopij, aan verhaler betrekking, de aanduiding te bevatten betreffende de namen der leden die op de Commissie tegenwoordig waren alsook het handteeken van den controleur als voorzitter.

De taxatie moet verder op straffe van nietigheid met redenen omkleed worden ; de beschouwing in de beslissing vervat als zouden de notas en bescheiden die tot de taxatie hebben geleid in den bundel berusten, kan niet volstaan.

Verbeemen Fr. t/ Beheer der Rechtstreekse Belastingen.

Gezien het regelmatig genomen verhaal tegen de beslissing van den Bestuurder der Rechtstreekse Belastingen van Antwerpen, in dato 19 Oktober 1935, die het bezwaar, door rekwirant gevormd tegen de belastingen hem opgelegd voor 1934, ten titel van bedrijfsbelasting en nationale crisisbelasting voor 1934 verworpt ;

Overwegende dat de bevoegde controleur de schatting van de winst van 't verkocht vleesch door rekwirant aangegeven niet aannemende, hij, de rechtspleging van artikel 55 der samengeschiedelde wetten volgend, een bericht van wijziging zijner aangifte hem toestuurde, dat hem het cijfer aanduidde op hetwelk hij meende de belastbare winsten te moeten vaststellen ;

Overwegende dat rekwirant zich met die beraming niet tevreden verklaarde en het verlangen uitdrukte zijn geval aan de Fiscale Commissie, door voormeld artikel 55 voorzien, te laten onderwerpen ;

Overwegende dat die Fiscale Commissie in hare zitting van 28 Juni 1935 het winstcijfer vaststelde, overeenkomstig de voorstellen van den controleur ;

Overwegende dat rekwirant de geldigheid van die taxatie betwist en beweert dat het advies van de Fiscale Commissie nietig is, daar het niet genoeg met redenen omkleed is, daar het noch de namen der leden, die aan de beraadslaging deelnamen, noch hunne hoedanigheid vermeldt, daar het niet ondertekend is door den controleur-voorzitter, daar het geen melding maakt van 't al of niet voorleggen aan de leden der vergelijkingsbestanddeelen van gelijk-aardige belastingschuldigen en omdat de Commissie hare zitting gehouden heeft bij afwezigheid van verhaler, die er niet ontboden werd ;

Overwegende dat het blijkt uit de voorgelegde stukken dat het origineel van de beslissing der Commissie slechts het handteeken draagt van de leden, die er aan deel zouden genomen hebben, handteekens waarvan er enkele onleesbaar zijn, wanneer dat proces-verbaal geen melding maakt van de namen der aanwezige leden; dat uit het zelfde proces-verbaal overigens niet blijkt dat de afgevaardigde der gemeente, waar verhaler woont, aan de beraadslaging deelgenomen heeft ;

Overwegende dat het origineel der beslissing niet ondertekend is door den controleur-voorzitter; dat weliswaar hij zijn handteeken gezet heeft onder de verklaring, waarbij hij zich aansluit bij het advies der commissie en het cijfer door haar aangenomen als basis van den aanslag neemt; maar dat dit handteeken niet als voorzitter der commissie vermeld staat en slechts voorkomt als zijnde gegeven in zijne hoedanigheid van taxatie-agent;

Overwegende daarenboven dat de kopij aan verhaler betrekend geen enkele aanduiding bevat betreffende de namen der leden, die op de Commissie tegenwoordig waren en dat die kopij niet ondertekend is door den controleur als voorzitter ;

Overwegende dat het advies der Fiscale Commissie, niet volgens de wettelijke voorschriften, met redenen omkleed is ;

Dat inderdaad het enkel melding maakt van de hoeveelheden rund- of kalfsvleesch verkocht, er eene winst van Fr. 3,20 per kilo aan toekennend, en van het gewicht varkensvleesch met eene winst van Fr. 2,45 per kilo ;

Overwegende dat juist die beraming van de winst per kilo vleesch betwist was; dat het zich dus aan de commissie opdrong de reden uiteen te zetten, die haar leden had aangespoord om het winstcijfer door verhaler opgegeven te verwerpen om er een ander, dat door het Beheer voorgesteld werd, aan te nemen;

Overwegende dat de in de beslissing voorkomende beschouwing dat het volstaat dat de notas en bescheiden in den bundel berusten onvoldoende is om het advies der Commissie geldig te maken; dat overigens uit niets blijkt dat die stukken aan de Commissie zouden voorgelegd zijn geweest of dat zij

op die gegevens haar besluit zou hebben gesteund ;

Overwegende dat het ook niet blijkt uit dit advies dat zij kennis zou gehad hebben van vergelijkingsbestanddeelen voor soortgelijke belastingschuldigen, die hetzelfde bedrijf uitoefenen als verhaler in gelijk-aardige omstandigheden ;

Overwegende dat ten onrechte verhaler beweert dat hij had moeten uitgenoodigd worden om te verschijnen voor de Fiscale Commissie; dat de wet zulks niet vereischt; (Cass. 17 Dec. 1934, Pas. I, bl. 35 en 81);

Overwegende dat het alzoo vaststaat dat de belastingschuldige van de waarborgen door artikel 55 der samengeschatte wetten voorgeschreven beroofd werd ;

Overwegende dat al de voorschriften betreffende de tusschenkomst der Fiscale Commissie de Openbare Orde aanbelangen en dat zij — op straf van nietigheid — moeten nageleefd worden ; (Cass. 22 Febr. 1937. J. P. D. Fiscal. 1937, bl. 140.)

Overwegende dat wat betreft de beraadslaging der Fiscale Commissie en de uitdrukking van haar advies, die voorschriften niet nageleefd zijn geweest, dat bijgevolg het advies zelf der Fiscale Commissie nietig en van geener waarde is;

Overwegende dat he teene taxatie geldt die geschied is bij toepassing van artikel 55 voormeld, dat de belasting, ingevolge van dit nietig advies opgesteld, ook nietig is in de mate waarin zij de cijfers der zuivere winsten door verhaler aangegeven overschrijdt ; (Gent 24 Maart 1936. J. P. D. Fiscal. 1937, bl. 143.)

Overwegende dat het aldus overbodig is de andere middelen door verhaler voorgesteld na te gaan ;

Om deze redenen

Het Hof

Gezien art. 4. - 30-34 tot 37 der Wet van 15 Juni 1935,

Gehoord in openbare terechtzitting den heer raadsheer Pouppez de Kettenis de Hollaeken in zijn verslag en den heer advocaat generaal Collard in zijn eensluidend advies, aanvaardt het verhaal en recht doende, zegt voor recht dat het advies der Fiscale Commissie van Contich, in dato 28 Juni 1935, nietig en van geener waarde is;

Vernietigt de betwiste belastingen ten gevolge van dit advies vastgesteld, in zoover zij de cijfers der zuivere winsten door verhaler in zijn aangifte aangegeven overschrijden ; zegt dat de belasting op die gronden zal worden herzien door het Beheer ;

Veroordeelt den Belgischen Staat alle sommen welke hij ten onrechte zou ontvangen hebben uit hoofde van de alzoo nietig verklaarde belastingen aan verhaler terug te betalen met de wettelijke intresten.

Verwijst den B. S. in de kosten.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

84

BURGERLIJKE RECHTBANK TE OUDENAARDE

1 Juni 1937.

Voorzitter: M. Merchie.

Bijzitters: MM. Van Wetter en Colson.

Pl.: Mrs Bruggeman en De Riemaecker.

REVENDICATIE BIJ INBESLAGNAME. — BEWIJS VAN EIGENDOM. — AKTE ZONDER VASTEN DATUM. — HUURDER. — BEZIT ALS EIGENDOMSVERMOEDEN.

In geval van inbeslagneming van roerende voorwerpen kan een derde deze niet als zijn eigendom opvorderen indien de onderhandsche akte, waarop hij zich beroept, geen vasten datum heeft verkregen, overeenkomstig art. 1328 B. W.

Bij gebrek aan zulke akte blijft echter art. 2279 B. W. van toepassing, nl. dat met betrekking tot roerende goederen, bezit als titel geldt.

De huurder van een huis wordt vermoed bezitter en eigenaar te zijn der voorwerpen die zich daarin bevinden. Hij kan derhalve, tenzij bedrog bewezen ware, de in zijn huis in beslag genomen roerende goederen als zijn eigendom opvorderen.

Lesenne t/ Fiscus.

Aangezien aanleggers Anna, Robert en Antoinette Lesenne de opheffing vragen van het beslag gelegd den 5 September 1935 door het Beheer van financiën op meubels en voorwerpen ten laste van hun vader, Oscar Lesenne; dat ze beweren eigenaars van die roerende goederen te zijn en eene schadevergoeding van 3000 fr. vorderen;

Aangezien Oscar Lesenne den Staat belangrijke sommen schuldig was, wegens rechten en boeten, volgens proces-verbaal van den toezieners der overdrachtsbelastingen van Oudenaarde, opgemaakt den 30 Oogst 1935, ingevolge bestatigingen gedaan op 14 April 1934;

Aangezien eischers staande houden dat ze voornoemde voorwerpen den 13 Maart 1933 van Oscar Lesenne gekocht hebben voor 2500 fr.;

Aangezien eene onderhandsche akte die overeenkomst inhoudt;

Aangezien het Beheer met recht aanvoert dat deze akte ten opzichte van derden geen vaste dagteekening, vóór de inbeslagneming, heeft en dienvolgens tegen hem luidens artikel 1328 van het Burgerlijk Wetboek niet kan ingeroepen worden;

Aangezien, anderzijds, Antoinette Lesenne beweert dat ze huurder van het huis was, waar de inbeslaggenomen voorwerpen zich bevonden; dat ze enkel kwijtingen voorlegt vaststellende dat ze sedert Mei 1935 de maandelijksche huurprijzen van 200 fr. van het huis betaald heeft aan den eigenaar Henri 't Kint, echtgenoot van Anna Lesenne;

Aangezien ze, in Mei 1935, dit eigendom met haar vader en hare moeder ging bewonen;

Aangezien de Staat opwerpt dat de huurovereenkomst fictief is en dat Oscar Lesenne werkelijk de huurder van het huis was;

Aangezien, in de meeste gevallen, de eigendom der roerende goederen niet gesteund is op geschreven titels en dat men derhalve door de woorden «preuves de propriété» deze van «titres de propriété» vervangen heeft, welke vervat waren in het ontwerp van artikel 608 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, het opeischen van de inbeslaggenomen voorwerpen regelende (Carré, Procédure, IV, 2071, 2°);

Aangezien zulke eigendomsvordering dus kan uitgeoefend worden zelfs indien geene akte bestaat, welke een vaste dagteekening heeft; dat, in dit opzicht, dient rekening gehouden te worden met artikel 2279 van het Burgerlijk Wetboek bepalende titel geldt (Hof van Beroep Brussel, 25 Nov. 1904, Pand. pér. 1906, n° 413, Hof van Beroep Gent, 18 Juni 1890, Pas. 1891, II, 142, Burgerl. Rechtbank Antwerpen, 26 Oct. 1883, Pas. 1884, III, 266, Garsonnet, Procédure IV, bl. 344);

Aangezien de huur van een huis niet schriftelijk moet aangegaan worden (art. 1714 Bgl. Wetboek);

Aangezien het Beheer staande houdt dat Antoinette Lesenne niet over genoegzame middelen beschikte om de huursommen te betalen en dat deze gestort werden door Oscar Lesenne;

Aangezien deze laatste, in October 1933, een akkoord tot voorkoming van faillissement bekomen heeft en dat het uit geen enkel bestanddeel blijkt dat hij het noodige geld had om de huren te betalen; aangezien, daarenboven het niet bewezen is dat Antoinette Lesenne, heden 25 jaar oud, geene voldoende bedrijfsinkomsten had of door haar broeder en hare zuster niet geholpen werd;

Aangezien de Staat opwerpt dat Henri 't Kint aan den ontvanger der belastingen verklaard heeft dat de grondlasten van het huis voor de zeven laatste maanden van 1935, moesten gedragen worden door Oscar Lesenne;

Aangezien, waren zulke verklaring en de storting door Oscar Lesenne bewezen, hieruit niet zou kunnen afgeleid worden dat deze met eigen penningen betaald heeft en de huurprijzen heeft voldaan;

Aangezien dienvolgens dient aangenomen dat Antoinette Lesenne werkelijk huurder van het eigendom was;

Aangezien de huurder van een huis vermoed wordt bezitter en eigenaar te zijn van voorwerpen die zich daarin bevinden;

Aangezien het feit dat Antoinette Lesenne hare meubels niet aangegeven heeft betrekkelijk de belasting op het mobiliair niet ter zake dienend is, voor wat betreft het bezit en den eigendom dezer goederen; dat hetzelfde geldt aangaande de omstandigheid dat O. Lesenne, na aan het Beheer van financiën, voor het dienstjaar 1931, een mobiliair van 15.000 fr. aangegeven te hebben, voor de volgende dienstjaren, op dezelfde basis belast werd; dat hij, in het begin van 1933, een voorkomend akkoord aangevraagd heeft en de belasting niet betaald heeft; dat eene naderhand gedane aangifte voor gevolg zou gehad hebben dat de belasting zou geïnd geweest zijn;

Aangezien de artikels 12 en 13 van de wet van

22 Frimaire jaar VII, door den Staat ingeroepen, alleen op de registratierechten toepasselijk zijn ;

Aangezien het Beheer het bestaan van het bedrog bij Oscar en Antoinette Lesenne niet bewijst ;

Aangezien de gerechtelijke vereffenaar der goederen van Oscar Lesenne, handelende onder het toezicht van den aangestelden rechter, het kwestieuze mobiliair niet te gelde heeft gemaakt en aangenomen heeft dat de schuldenaar er over beschikke ;

Aangezien de Staat verantwoordelijk is voor de schade die hij veroorzaakt door het schenden van een burgerlijk recht (15 November 1920, Pas. 1920, I, 193) ;

Om deze redenen, alle andere besluiten verwerpende, verklaart de vraag van Antoinette Lesenne gegrond, zegt dat deze laatste, ten opzichte van het Beheer, eenige eigenares is der meubels en voorwerpen op 5 September 1935 inbeslag genomen, beveelt aan verweerder opheffing van het voormeld beslag binnen de 24 uren na beteekening van huidig vonnis te verleenen, zegt dat, bij gebrek dit te doen, het vonnis als opheffing zal gelden, verwijst den Belgischen Staat aan Antoinette Lesenne, ten titel van schadevergoeding eene som van duizend frank te betalen, vermeerderd met de rechterlijke intresten, verklaart den eisch der andere aanleggers ongegrond, wijst hem af, veroordeelt den Belgischen Staat tot de kosten.

85

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE DERDERMONDE

26 Juni 1936.

Voorzitter : M. Maillet.

Rechters : MM. Van Schooten en Ooms.

Pleiter : Mr Van Haelst.

I. BEVOEGDHEID. — ADMINISTRATIEVE AAN-
GELEGENHEID. — ONBEVOEGDHEID VAN RECH-
TERLIJKE MACHT.

II. ONTUCHT. — WET VAN 16-8-1887. — ONTUCHT-
HUIS. — ENKEL FEIT ONVOLDOENDE.

I. *De rechtbanken zijn niet bevoegd om een beslissing te herzien, die door de gemeente-overheid genomen werd in de sfeer van haar bevoegdheid.*

II. *Een afzonderlijk feit van ontucht, ook wanneer het gepleegd wordt door personen, die niet in het huis wonen, is niet voldoende om aan dit huis het karakter van ontuchthuis in den zin van art. 14, lid 1 of 3, van de wet van 16 Augustus 1887 te geven.*

De omstandigheid dat het huis bewoond wordt door iemand die een veroordeeling heeft opgelopen wegens één enkel feit van ophitsing van minderjarigen tot ontucht is niet voldoende om dergelijk gevolg te hebben.

O. M. t/ De R.

Gezien de dagvaarding op 5 Juni 1936 ten verzoeken van den heer Procureur des Konings, te Den dermonde, beteekend aan De Roover Marie, verdacht van te St Niklaas op 7 Januari 1936 in haar huis

van ontucht spijzen of dranken verkocht te hebben.

Overwegende dat uit het proces-verbaal der politie van St Niklaas i.d. 9 Januari, en uit het verhoor ter zitting gebleken is dat op 7 Januari 1936 beklaagde het gebruik eener kamer in het huis waarin zij een herberg uitbaat, afgestaan heeft aan een man en een meisje die gelegenheid zochten om geslachtsbetrekkingen met elkaar te hebben.

Overwegende dat als gevolg op gezegd proces-verbaal, en op een politieverslag i.d. 11 Januari 1936 het college van Burgemeester en Schepenen der stad St Niklaas, op 17 Januari 1936 heeft besloten dat aan de genaamde De Roover Marie, « Aangezien zij eene herberg houdt die algemeen bekend is als zijnde een huis van geheime ontucht of rendez-vous » verboden werd op het grondgebied der stad eene drank-slijterij te houden.

Overwegende dat de rechtbank niet gemachtigd is om eene beslissing die door de gemeenteverheid in de sfeer van hare bevoegdheid genomen werd, te herzien (zie : Verbr. 2 Kamer, 11 Juli 1911, overeenkomstig de besluiten van den Eersten advocaat generaal Terlinden, Pas. 1911, I, 440).

Dat echter het feit waarvoor het Openbaar Ministerie bestraffing vraagt, gepleegd werd vóór dat bij beslissing der gemeenteverheden, de herberg van beklaagde gebrandmerkt is geworden als huis van geheime ontucht, met verbod om, in de toekomst dranken te verkoopen, dat beklaagde niet vervolgd wordt wegens overtreding van dit verbod, maar wel om voor 11 Januari, dus voor de beslissing van het college, en in overtreding van art. 14 der wet van 16 Oogst 1887, dranken te hebben verkocht in haar huis van ontucht.

Overwegende dat in die omstandigheden de beslissing van het College van Burgemeester en Schepenen niet bindend is voor de rechtbank, die eigenmachtig en op strafrechterlijk gebied, mag beslissen of beklaagde zich plichtig heeft gemaakt aan het feit dat haar ten laste wordt gelegd.

Overwegende dat het krachtens art. 14 der wet van 16 Oogst 1887, verboden is spijzen of dranken te verkoopen in huizen van ontucht, dat dit verbod niet alleen slaat op de publieke ontuchthuizen, zijnde die welke uitsluitelijk in hoofdzaak en op bestendige wijze toegelaten en ingericht zijn met het oog op plegen van ontucht, (art. 14, lid I) maar ook op de huizen van geheime ontucht, zijnde die welke bedreven worden in lid 3 van gezegd art. 14.

Overwegende dat het niet blijkt uit de bestanddeelen der zaak, dat het huis van beklaagde kan gerangschikt worden tusschen die welke bedoeld worden door lid I of 3 van art. 14.

Overwegende dat een afzonderlijk feit van ontucht, ook wanneer het gepleegd wordt door personen, die niet in het huis wonen, geenszins van aard kan zijn om aan dit huis het karakter van ontuchthuis in den strafrechterlijken zin van het woord te geven.

Dat zelfs de omstandigheden dat het huis bewoond wordt door iemand die een veroordeeling heeft opgelopen wegens één enkel feit van ophitsing van minderjarigen tot ontucht, niet voldoende is om dergelijk gevolg te hebben (zie : Verbr. 2e Kamer,

13 Nov. 1928. Overeenkomstig de besluiten van advocaat Generaal Gesché, Pas. 1929, I, 12).

Overwegende dat in die voorwaarden en onverminderd het recht van toezicht, aan het College van Burgemeester en Schepenen toegekend bij art. 96 der gemeentewet en art. 19 der wet van 30 December 1887, beklagde niet kan gestraft worden wegens overtreding van art. 14 der wet van 16 Augustus 1887.

Om die redenen

De Rechtbank,
rechtdoende op tegenspraak
ontslaat beklagde van de tegen haar ingestelde strafvervolgung. Verstaat dat zij geen gerechtskosten zal te dragen hebben.

86

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE GENT
(in beroep)

25 Juni 1937.

Voorzitter : M. De Sloovere.

Rechters : MM. Reyckler en Van Hauwermeiren.

Op. Min. : M. Bohyn.

Pleiters : Mrs Tytgat en Van Fleteren.

GEBRUIK DER TALEN IN GERECHTSZAKEN. — VOLMACHT OM BEROEP AAN TE TEEKENEN. — TAAL DER RECHTSPLEGING VERPLICHTEND. — NIETIGHEID EENER AKTE. — ART. 40 § 3 WET VAN 15 JULI 1935. — STUITING DER PRESCRIPTIE.

Een onderhandsche volmacht om hooger beroep tegen een vonnis der politierechtbank aan te teekenen, alhoewel een buitengerechterlijke akte, vormt nochtans een ondeelbaar geheel met de akte van beroep en dient derhalve krachtens art. 2 en 14 der wet van 15 Juli 1935 gesteld in de taal der rechtspleging.

Art. 40 § 3 der wet van 15 Juli 1935 dient aldus verstaan te worden dat, in geval er binnen den termijn door de wet toegekend op straf van verval, een akte van rechtspleging wordt gedaan die, volgens de schikkingen der wet moet nietig worden verklaard, een nieuwe termijn van gelijken duur ingang neemt, te rekenen van den datum van gezegde akte.

Op. Min. t/ Defour en Cons.

Overwegende dat het blijkt uit de bescheiden van den bundel dat op 23 Februari 1937, Mr Van Fleteren, krachtens onderhandsche volmacht, hooger beroep instelde namens de naamloze vennootschap Fino Belge, burgerlijk verantwoordelijk over verdachte Dufour ;

Dat gezegde volmacht (stuk 29 van den bundel) in de Fransche taal is gesteld ;

Overwegende dat de volmacht weliswaar op zichzelf een buitengerechterlijke akte is ;

Dat zij dit karakter echter verliest zoodra de volmachtdrager ze in rechte overlegt als bewijs van zijn hoedanigheid om de bepaalde rechtspleging in te

leiden waartoe zij werd opgemaakt ; dat zij dan, ipso facto, deel uitmaakt van de rechtspleging ;

Dat in onderhavig geval, de bijzondere volmacht een ondeelbaar geheel vormt met de akte van beroep, die de grondslag is van de rechtspleging in beroep ;

Dat zij dus, krachtens artikel 2 en 14 van de wet van 15 Juni 1935 in 't Nederlandsch moest gesteld zijn ;

Dat artikel 40 dier wet beschikt dat deze regel voorgeschreven is op straf van nietigheid, die van ambtswege door den rechter wordt uitgesproken ;

Overwegende dat Mr Van Fleteren, op 23 April 1937 ter griffie der politierechtbank verscheen en ditmaal als drager eener bijzondere volmacht in 't Nederlandsch gesteld, verklaarde hooger beroep in te stellen tegen het vonnis van 16 Februari 1937 ;

Dat appellante beweert dat dit beroep tijdig werd ingesteld, daar krachtens artikel 40 par. 3 de akten, nietig verklaard wegens overtreding van de wet op het gebruik der talen, evenwel de termijnen van rechtspleging stuiten toegekend op straf van verval ;

Dat het volstaat om aan de voorschriften der wet te voldoen, dat een akte van beroep, in 't Nederlandsch gesteld, in den bundel beruste op 't oogmerk dat de rechtbank gaat beslissen over het beroep ;

Overwegende dat dergelijke stelling beslist moet worden verworpen ;

Dat zij voor gevolg zou hebben dat de partij die, hetzij bij vergissing, hetzij opzettelijk, hooger beroep instelt door een akte die in principie nietig is, hierdoor het voorrecht zou bekomen van een onbepaald verlengden termijn te genieten, terwijl deze die regelmatig handelt, haar recht zou zien beperken bij den wettelijken termijn ;

Dat de wetgever zeker nooit het inzicht gehad heeft de partij die zich vergist te bevoordeelen, maar haar enkel een kans heeft willen geven hare rechtspleging in regel te brengen ;

Dat de appellante trouwens schijnt te verwarren tusschen de stuiting van een termijn en dezes schorsing ;

Overwegende dat het gezond verstand aanduidt dat artikel 40 par. 3 voornoemd moet verstaan worden in dezen zin dat, in geval er binnen den termijn door de wet toegekend op straf van verval, een akte van rechtspleging wordt gedaan, die volgens de beschikkingen der wet moet nietig worden verklaard, een nieuwe termijn van gelijken duur ingang neemt, te rekenen van den datum van gezegde akte ;

Dat in onderhavige zaak, de appellante, na hare akte van beroep d.d. 23 Februari 1937, over een nieuwen termijn van tien dagen beschikte om hooger beroep in te stellen, die verliep op 5 Maart 1937 ;

Overwegende dat uit deze beschouwingen blijkt dat het hooger beroep, door de Naamloze Vennootschap Belgische Fino, op 23 Februari ingesteld, nietig is, en datgene van 23 April laattijdig en dienvolgens niet ontvankelijk ;

..... (zonder belang)

Om deze redenen,

De Rechtbank,

Recht doende op tegenspraak en alle andere of

strijdige conclusies van de hand wijzende als ongegrond :

Zegt dat het beroep op 23 Februari 1937 door de Naamlooze Vennootschap «Belgische Fino» ingesteld, nietig is, en datgene van 23 April 1937 laat-tijdig en dienvolgens niet ontvankelijk ;

Veroordeelt de appelante tot de kosten dezer beroepen ;

87

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

28 Mei 1937.

Voorzitter : Mr Van den Bussche.

Referendaris : Mr Marinis.

Pleiters : Mters Lilar en Arts.

ONEERLIJKE MEDEDINGING. — VERKORTE
MAATSCHAPPELIJKE BENAMING. — VERWAR-
RING. — ONRECHTMATIGHEID.

Eene maatschappij die handel drijft onder een verkorte maatschappelijke benaming is gerechtigd er zich tegen te verzetten dat een ander maatschappij een benaming zou gebruiken die verwarring kan veroorzaken of teweegbrengen zonder dat het noodig weze dat beide vennootschappen denzelfden handel drijven of dat er reeds schade berokkend is.

N. V. « E. H. B. A. » t/ N V. « Heba ».

Ten gronde :

Aangezien de maatschappij aanlegster in 1930 gesticht werd en als benaming aannam « Entreprises Hydroliques et de Beton Armé » en flamand « Onderneming van Waterwerken en Gewapend Beton » par abréviation « E. H. B. A. ».

Dat de benaming E. H. B. A. klaarblijkelijk kenschetsend is van den naam van aanlegster en het voornaamste en meest origineele gedeelte van deze naam is ;

Aangezien dat aanlegster die onder de benaming E. H. B. A. handel drijft eigenares is zoo van die verkorte benaming als van het overige van hare sociale naam en als dusdanig het recht heeft aan andere te verbieden een benaming te gebruiken die een verwarring zou veroorzaken of slechts zou teweegbrengen *zonder het noodig is dat beide vennootschappen den zelfde handel drijven of dat er reeds schade berokkend is* (Comm. Brux. 11 Mei 1910 Revue pratique du droit Belge Industriel 1910-2-19 ; Comm. Brux. 17-3-1932. B. J. 410 ; Comm. Brux. 11-5-1909, Revue pratique Droit Industriel 1910-2-19) ;

Aangezien de maatschappij verweerster met als benaming H. E. B. A. aan te nemen ontegensprekelijk verwarring tusschen beide maatschappijen kan voor gevolg hebben daar de benamingen H. E. B. A. hetzelfde klinken en practisch niet verschillen.

Dat indien er tot nu toe geen verwarring is gesticht deze nochtans in de toekomst niet uitgesloten is b.v. in geval van faillissement van de eene of de andere maatschappij.

Dat in die voorwaarden de eisch als volkomen ge-grond voorkomt ;

Om deze redenen :

De Rechtbank,

Melding makend, dat de beschikkingen van art. 2 van de wet van 15 Juni 1935 toegepast werden en alle andere of tegenstrijdige besluiten van de hand wijzende ;

Verklaart den eisch ontvankelijk en volkomen ge-grond ;

Verbiedt aan de maatschappij verweerster nog ge-bruik te maken van den naam « H. E. B. A. » onder welken vorm ook en namelijk op facturen, drukwer-ken, aankondigingen enz..

*Veroordeelt de maatschappij verweerster om bin-nen de veertien dagen van de beteekening van dit vonnis, hare sociale benaming te wijzigen en de wij-ziging wettelijk binnen voormeld termijn te publiceeren op straf van een vergoeding vastgesteld van nu af op vijftig frank per dag uitstel ;

Veroordeelt verweerster tot de kosten des ge-dings begroot op 120 frank.

88

VREDEGERECHT TE BERCHEM

20 April 1937.

Vrederechter : M. Baeten.

Pleiters : Mrs De Raedemaecker en Vermynen.

AUTEURSRECHT. — BOUWMEESTER. — NAVOL-GING PLAN VAN EEN BESTAAND HUIS.

Een bouwmeester die bij het opmaken van de plannen van een huis de teekeningen van het domineerend gedeelte van een bestaand huis op grove wijze na-bootst, schendt het makersrecht van den bouwmees-ter van het nagebootste huis en is gehouden de hier-door veroorzaakte schade te herstellen. Hij is niet gerechtigd zijn naam op het volgens zijn plans ge-bouwde huis te laten aanbrengen.

Smet t/ Jacobs, Coppens en Verdict.

Gezien het deskundig verslag van den heer Jan Smits, bouwmeester te Antwerpen, in dato 2 Maart 1937, geboekt ;

Aangezien uit de gegevens van het deskundig verslag voldoende blijkt: 1) dat het huis Kaasrui nr 1, te Antwerpen artistieke eigenaardigheden ver-toont, die aan de eigen vinding van aanlegger moe-ten toegeschreven worden en aanzien als nieuw ; dat aanlegger namelijk, bij het opmaken van zijn ontwerp, verschillende materialen en bestanddee-len heeft bijeengebracht en geordend op eene nieu-we en eigenaardige wijze, die aan dit ontwerp een persoonlijk karakter schenkt ; dat dit inzonderheid geldt voor het domineerend gedeelte van den gevel van vermeld huis, te weten, de loggia van de eerste verdieping met het balkon en de ramen van de tweede verdieping ; 2) dat wanneer men den gevel van het huis Kaasrui nr 1 te Antwerpen, vergelijkt met dien van het huis, Groote Steenweg, n° 319, te

Berchem, onmiddellijk opvalt dat de loggia der eerst verdieping met de twee aanliggende balkons geheel dezelfde zijn; dat voor de loggia van het huis te Berchem de tekening van het huis te Antwerpen, zoowel in plan als in opstand, slaafs werd nagevolgd: dezelfde middenloggia met kleine schuine kanten weerszijden, zwaarder uitstekend boven de linteaux, waarboven breede ramen op de tweede verdieping; 3) dat, wanneer men de verdere uitwerking der eerste verdieping van het huis te Berchem nader onderzoekt, nog duidelijker blijkt dat deze verdieping, voor wat de tekening betreft, gekopieerd is van deze van het huis te Antwerpen: dezelfde breede horizontale lijn onder de loggia; dezelfde massieve gemetste borstwering; dezelfde indeeling van ramen met meneaux in kunststeen op dezelfde plaatsen; op dezelfde wijze en op dezelfde plaatsen steken deze meneaux uit boven het linteau afdekking balkon; dezelfde afdekking van de zij-balkons doorlopend in het linteau van het middenraam; dezelfde afzonderlijke bovendrempels boven de waaiers; dezelfde bewerking van balkon-balustrade; het eenig verschil tusschen beide eerste verdiepingen zijnde dat sommige profielen in het huis te Berchem ruw en plomp gedetailleerd zijn, bijvoorbeeld het profiel onder de loggia, de al te zware linteau en balkonafdekking, de overdreven dikke bovendrempels van de ramen en de lompe vorm gegeven aan den balkonsteen boven de loggia; 4) dat voor wat de balkonramen van de tweede verdieping aangaat, gelijkens bestaat in de dorpels en in de meneaux weerszijden, de langwerpige waaiers en de indeeling der ramen; dat het verschil enkel bestaat in het vervangen van het middenpennant in metselwerk door eene balkondeur en in het vervangen van de twee balkondeuren door gewone raamvleugels; 5) dat geene andere eigenaardigheden van het huis te Antwerpen terug te vinden zijn in het huis te Berchem;

Aangezien aldus genoegzaam bewezen is dat tweede verweerder, bij het opmaken van de plannen volgens dewelke het huis Groote Steenweg 319, gebouwd werd, de tekening van het domineerend gedeelte van het huis Kaasrui nr 1, te Antwerpen, te weten de loggia op de eerste verdieping met het balkon en de ramen der tweede verdieping, op lompe wijze heeft nagebootst; dat hij dusdoende het makersrecht van aanlegger betreffende die tekening geschonden heeft en gehouden is de schade daardoor aan aanlegger veroorzaakt te vergoeden; dat hij ook het makersrecht van aanlegger schond met zijn naam op het huis te Berchem te laten aanbrengen en dus gehouden is dien te doen verdwijnen;

Aangezien vermelde schade, gelet op al de bestanddeelen der zaak, ex aequo et bono dient vastgesteld op 2000 frank;

Om deze redenen:

Wij, Achiël Baeten, Vrederechter van het kanton Berchem-Antwerpen, uitspraak doende tegensprekelijk en in eersten aanleg, alle andere en strijdige besluiten verwerpende als ongegrond, zeggen voor recht dat tweede verweerder, bij het opmaken der

plannen, volgens dewelke het huis Groote Steenweg 319, te Berchem, gebouwd werd, de tekening van het domineerend gedeelte van het huis Kaasrui nr 1, te Antwerpen, te weten de loggia op de eerste verdieping met het balkon en de ramen der tweede verdieping, op lompe wijze heeft nagebootst; veroordeelen.....

BIBLIOGRAPHIE

Karel BRANTS. — *De Staatsinrichting van België.* — *Beginnelen van Grondwettelijk Recht en van Administratief Recht.* — 3e druk. — 1937. — N. V. Standaard-Boekhandel.

Met het grootste genoegen hebben wij vastgesteld dat de uitgeverijfirma Standaard-Boekhandel een derde editie heeft laten verschijnen van het bekend werk van Karel Brants, «De Staatsinrichting van België». Dit boek is een der uitgaven van het Vlaamsch Rechtsgeenootschap te Leuven en de twee eerste edities ervan kenden in Vlaanderen het grootste succes.

Dit succes was ten overvloede gewettigd. Eerst en vooral door de figuur zelf van den schrijver, die een van de oudste en flinkste strijders was voor het Vlaamsche rechtsleven. Gedurende lange jaren heeft Karel Brants heel alleen het tijdschrift voor Gemeentebesturen rechtgehouden; hij was een mede-stichter van het Rechtskundig Tijdschrift; hij heeft als hoofd van de vertaaldiensten der wetgevende kamers aan de zuivering van onze rechtstaal de grootste diensten bewezen en hij was ten slotte een rechtsgeleerde die op het gebied van administratief recht een hooge autoriteit was. Zijn lijvig werk over het gemeenterecht is nog steeds de betrouwbare leidraad van zoovele gemeentebesturen uit het Vlaamsche land. Verder was dit succes ook gewettigd door de degelijkheid zelf van het boek over «De Staatsinrichting in België». Karel Brants heeft er de ondervinding in neergeschreven van een heel leven en al noemt hij het boek ook zeer bescheiden «Beginnelen van grondwettelijk recht en van administratief recht», toch bevat het een schat van gegevens en inlichtingen die ook aan meer gevorderden uiterst welkom zullen zijn. Het boek is geschreven in een uitstekende taal; het is vlot en aangenaam om lezen; het geeft in een minimum tekst een maximum stof en het kon dan ook niet anders of het moest in Vlaanderen gretig worden bestudeerd.

Het verschijnen van een derden druk — een zeer zeldzaam fenomeen voor een Vlaamsch juridisch werk — is het beste bewijs van de buitengewoon groote verdienste van het werk van den Heer Brants.

René Victor.

Gerard KNUVELDER. — *Volk en Staat.* — Uitgeverij «Vox Romana», Rotterdam, 1936; blz. 144, prijs: ingenaaid 28 fr.

In het hoofdstuk «Wie oefent de heerschappij uit?» van het bekende werk: «De Opstand der Horden» (La Rebellion de las Masas), verdedigt de Spaansche wijsgeer Ortega Y Gasset de volgende stelling: «Wij moeten onze juiste opvattingen over «de nationale staat» opgeven en als de voornaamste belemmeringen voor «de nationaliteit» beschouwen juist die drie dingen, waarop zij naar men meende, berustte. Die drie dingen zijn: de natuurlijke grenzen, het ras en de taal. Zooals die natuurlijke grenzen, dat ras en die taal «belem-

meringen» waren om tot den «nationalen staat» te komen, zoo ook moeten wij de hedendaagsche staten eigenlijk als belemmeringen aanzien om tot een «nationaal Europa» te geraken.

Tegen deze stelling van Ortega, die een neventhesis is van «De Opstand der Horden» en die op het eerste zicht reeds als onhoudbaar, simplistisch en eenzijdig voorkomt, reageert de Noord-Brabantsche publicist Knuvelde met het boek: «Volk en Staat». In de inleiding deelt Knuvelde mede, dat hij hiertegenover de «ideale» verhouding van den staat tot het volk en van het volk tot den staat wil uiteenzetten, en dit aan de hand van de katholieke leer, voornamelijk van het thomisme.

Het probleem van de verhouding van den Staat tot al wat niet Staat is, de verhouding in het bijzonder van den Staat tot het volk en de persoonlijkheid en omgekeerd, is oud en toch steeds nieuw; het is heden ten dage meer dan ooit actueel, ook in ons land, waar dit vraagstuk immers de inzet is van de nationale beweging en practisch de binnenlandsche politiek van België meer en meer beheerscht. Hoe verwonderlijk het ook mag schijnen, er is op dit gebied in de Nederlanden weinig gepubliceerd geworden; bovendien zijn, buiten enkele lofw aardige uitzonderingen, de geschriften die over dit onderwerp verschenen, verouderd en van weinig waarde. Een werk over «Volk en Staat» in het Nederlandsch, waarin dan op grondige en wetenschappelijke wijze het wezen van den Staat en het volk en hun verhouding tot elkander onderzocht werd, zou ongetwijfeld zeer welkom zijn, en in een werkelijke behoefte voorzien, te meer, daar door de naoorlogsche stroomingen de philosophische en politieke duiding van «volk» en «staat» thans volledig verschilt met deze van de negentiende eeuw.

In het eerste hoofdstuk verduidelijkt G. Knuvelde termen en begrippen, en onderlijnt het verschil tusschen het democratisch beginsel van het zelfbeschikkingsrecht en het natuurlijk beginsel der nationaliteit. Deze kwesties hadden o.i. grondiger moeten behandeld worden. In «Nationaliteit en Staat» van Dr. A. van de Poel (1928) zou Knuvelde, voor wat de eerste afdeling van dit kapitel betreft, heel wat bruikbare gegevens hebben gevonden; over het woord en begrip «natie», waarvan beteekenis en inhoud zoo verschillend worden opgevat, ware een uitvoeriger — en historische — uiteenzetting gewenscht geweest. Ook het actuele probleem van het ras mocht niet zoo maar op grond van de werken van W. Schmidt en H. Muckermann (waar tegenover recente werken van andere katholieke geleerden kunnen gesteld worden) in de sfeer van het fysieke worden teruggewezen.

Het onderscheid tusschen het democratisch beginsel van het zelfbeschikkingsrecht en het natuurlijk beginsel der nationaliteit is uiterst schematisch behandeld; een aandachtige studie van J. J. Rousseau en de Fransche revolutie zou Knuvelde op verschillende punten tot andere opvattingen en een juister inzicht hebben geleid. Rousseau als de atomist en de vertegenwoordiger bij uitstek van het achttiendeuwsch natuurrecht voorstellen, schijnt ons niet gerechtvaardigd; zijn boek «Le gouvernement de Pologne» bewijst ook treffend dat Rousseau wist wat concreet een volk was. Het beginsel van de «sovereiniteit der naties», zooals dit door de Fransche revolutie verkondigd werd, had in Frankrijk een geheel andere beteekenis en werking dan b.v. in Duitschland en Italië. De geschiedenis van den nationalen strijd bij de volkeren in Europa illustreert hoe deze volkeren de Fransche beginselen hebben vervormd, en hoe anderzijds deze beginselen toch de nationale bewegingen van de negentiende eeuw heb-

ben beheerscht. Zonder kennis van de Fransche revolutie-theorieën zijn de nationale bewegingen en hun ideologische systemen, hoe tegenstrijdig dit ook kan schijnen, niet te begrijpen.

In hoofdstuk II beantwoordt Knuvelde de vraag hoe het komt, dat er meer poly-nationale dan nationale staten bestaan, terwijl hij in hoofdstuk III de wenselijkheid van den nationalen of polynationalen staat onderzoekt. De beperkte plaatsruimte belet ons op deze hoofdstukken nader in te gaan; Knuvelde's standpunt wordt door hem zelf als volgt op blz. 65-66 samengevat: «Er bestaat een a priori recht van de natie op een eigen staat. Het ligt in de orde der natuur, dat de natie een eigen staat vormt; de eigen staat komt aan de natie rechtmatig toe.

In tal van gevallen echter heffen omstandigheden dit recht op, of staat de natie dit recht af. Overal, waar een feitelijke onmogelijkheid bestaat een eigen staat te vormen, of overal, waar de natie geen gebruik heeft gemaakt of willen maken van haar recht, drong zich in de Europeesche cultuurverhoudingen de noodzakelijkheid van een poly-nationale staatsformatie op. Indien in deze gevallen de Staat zijn plichten ten opzichte van de hem onderhoorige naties behartigt, is er geen reden voor een of andere natie de poly-nationale staat als onrechtmatig te kenschetsen, eventueel naar verbreking van het staatsverband te streven.

In hoofdstuk IV en V ontvouwt Knuvelde richtlijnen en uitzichten, soms toegepast op toestanden in Rijk Nederland en België, aan de hand van de stellingen, die hij in de vorige hoofdstukken heeft verdedigd. Een bespreking van deze richtlijnen en uitzichten is hier onmogelijk.

Het boek sluit met een hoofdstuk, dat als titel draagt «natie en godsdienst», doch dat feitelijk de theorieën van A. Rosenberg tracht te weerleggen.

Men kan het werk van Knuvelde bezwaarlijk een uitgediepte studie van het gestelde vraagstuk noemen; persoonlijke, nieuwe opvattingen zal men er niet in moeten zoeken. De schrijver heeft de literatuur over dit onderwerp niet volledig en vooral niet voldoende geraadpleegd; hij zet de theorie van de verhouding volk en staat, abstract en beknopt uiteen, zooals deze te vinden is in de publicaties van enkele bekende katholieke geleerden. Zijn boek is hoogstens een haastig geschreven essay, waarin enkele stellingen, die van dit probleem deel uitmaken en met dit probleem samenhangen, in groote trekken, zijn beschreven.

Edgar Boonen.

WETGEVING

VERSLAG der Commissievergadering van 24 November 1937, uit naam der Commissie van Justitie, belast met het onderzoek van het Wetsontwerp betreffende het bewijs door getuigen in burgerlijke zaken.

Mevrouwen, Mijne Heeren,

De Regeering stelt wijzigingen voor van de cijfers vastgesteld in zake bewijslevering door getuigen en aangegeven in de artikelen 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1334, 1923, 1924 en 1950 van het Burgerlijk Wetboek.

De reden daarvan is dat deze cijfers, wegens de muntdevaluatie, niet meer de waarde vertegenwoordigen door de opstellers van het Burgerlijk Wetboek bepaald.

De Regeering erkent dat een nauwkeurige aanpassing de vervanging zou gewettigd hebben van honderd vijftig

frank door vijftien honderd frank, doch zij verkiest echter slechts het getal duizend voor te stellen om aldus tot overeenstemming te komen tusschen het maximum bedrag van de bevoegdheid in hoogsten aanleg van den vrederechter en dit van de waarden boven dewelke bewijslevering door getuigen uitgesloten is.

Aldus hadden de opstellers van het Burgerlijk Wetboek met van 100 livres tot 150 frank de grens op te voeren boven dewelke dit bewijs verboden is, niet gelet op het verschil bestaande tusschen de waarde van 100 livres in de XVI^{de} en XVII^{de} eeuwen (Ordonnance de Moulins, 1566 en Ordonnance de 1667) en dit bedrag in XIX^{de} eeuw.

Jaubert, verslaggever bij het Tribunaat, was gekant tegen de uitbreiding van het bewijs door getuigen, onder meer wegens de vorderingen van het onderzoek. Deze grond moet niet uit het oog verloren worden, vermits hij door de opstellers der wet wordt aangegeven.

Het verslag van den geachten heer Willy Janssens, uit naam van de Commissie van Justitie der Kamer, doet uitschijnen dat sommige leden der Commissie, op grond van het gemak om zich thans geschriften te bezorgen, niet ingenomen waren met het regeeringsontwerp.

De geachte verslaggever voegt daaraan toe dat, in die omstandigheden, deze leden even goed het opstellen van een akte hadden kunnen vorderen, hetzij een onderhandsche akte voor alle zaken ook deze van minder dan 150 frank.

Tegen deze stelling doet de heer Janssens gelden dat de Nederlandsche wetgeving integendeel de bewijslevering dor getuigen bij de wet van 22 Juni 1923 heeft algemeen gemaakt.

Laurent vroeg zich af waarom, ondanks de bezwaren en de gevaren van de bewijslevering door getuigen, de wet deze toeliet, wanneer de betwiste zaak slechts een geringe waarde had en hij gaf zelf het antwoord daarop.

«Eerst en vooral mag men zeggen dat omkoopning minder te vreezen is. Doch dat is de eenige reden niet van de uitzondering der wet op den regel: de verichtingen voor een waarde van minder dan 150 frank geschieden vooral tusschen minder goeode personen, die derhalve vaak ongeletterd zijn. Van deze personen een geschrift te eischen voor elke soort overeenkomst, ware hen verplichten zich tot een notaris te wenden en, bij gevolg, kosten te doen die buiten elke verhouding met het belang van de overeenkomst zouden staan. Het is waar dat het bewijs van de betwiste zaak door getuigen moet geschieden, zoodat daaruit eveneens buitengewone kosten zullen voortvloeien gelet op het gering belang van de betwisting; dat is een groot euvel dat evenwel minder erg is dan de rechtsweigerings die het gevolg zou zijn van het volstrekt verbod van bewijs door getuigen; het zou er op neerkomen partijen te beletten handel te drijven, of het zou hen in de onmogelijkheid stellen hun recht voor de rechtbank te bewijzen.» (Laurent, T. 19, blz. 455.)

En de geleerde jurist, die ons land tot eere strekt, voegde daaraan deze overweging toe die steeds gepast is:

«Er bestaat een ander middel tegen het kwaad en dat is de vereenvoudiging van de rechtspleging door den wetgever en de vermindering van de kosten.»

De Regeering stelt niet de vraag te weten of het bewijs door getuigen dient te worden uitgebreid of beperkt, zij bepaalt zich bij een heraanpassing waarbij de Kamer zich op 19 Maart 1936 aansloot met 116 stemmen en 1 onthouding.

De Commissie van Justitie heeft evenwel de voorkeur gegeven aan een nauwkeurige aanpassing der

cijfers aan de tegenwoordige waarde der munt (1.500 frank in plaats van 150 fr.) en zij achtte dat het van geen belang was zoo deze cijfers niet in overeenstemming waren met het maximumbedrag van de bevoegdheid in hoogsten aanleg van den vrederechter.

Ten slotte was de Commissie van meening dat sommige bezwaren moesten worden voorkomen die uit de tekstwijziging mochten ontstaan, door te beslissen dat «de verbintenissen ontstaan vóór de afkondiging dezer wet daaraan niet onderhevig zijn, zoo zij het voorwerp zijn van een op dat oogenblik hangend geding.»

Het aldus gewijzigd ontwerp werd eenparig aangenomen.

Het verslag werd vervolgens eenparig goedgekeurd.

AMENDEMENTEN DOOR DE COMMISSIE VOORGESTELD

I. In het eenig artikel het woord «duizend» te vervangen door «duizend vijf honderd».

II. Een artikel 2 (nieuw) toe te volgen, luidende:

«ART. 2.

«De verbintenissen ontstaan vóór de afkondiging dezer wet zijn daaraan niet onderhevig, zoo zij het voorwerp zijn van een op dat oogenblik hangend geding.»

BALIELEVEN

BALIE TE BRUGGE

VOORDRACHTEN OVER BEROEPSREGELEN

Openingsrede door Prof. Mster Van Overbeke

De Tuchtraad te Brugge heeft dit jaar wederom, zooals hij vroeger ook nog gedaan had, een reeks voordrachten over de beroepsregelen in beroepsplichten ingericht.

De reeks werd op Donderdag, 2 December, geopend met een voordracht door Prof. Meester Van Overbeke, advocaat bij het Beroepshof te Brussel en hoogleraar te Gent.

Meester Van Overbeke vertelde op humoristische wijze hoe hij eerst gemeend had met ons zijn jubileum van 25 jaar balieleven te herdenken en aan die leidraad zoo wat een synthese te zoeken van lief en leed in het balieleven en met ons te onderzoeken hoe een advocaat zich in die zeer diverse levensgebeurtenissen had te houden.

Toen hij echter vernomen had dat de Tuchtraad zijn voordracht als een inleiding tot een bepaalde reeks voordrachten over beroepsplichten zag, had hij zijn onderwerp op meer systematische wijze opgevat om nader bij het gestelde doel te komen.

In de hem eigen voornamen en aangename trant, wist Mter Van Overbeke dan de groote lijnen te schetsen van de opvatting die de advocaat van zijn beroep moest hebben, van zijn houding en verhouding tegenover de gestelde rechtscolleges, tegenover de magistraten persoonlijk, tegenover de klanten en tegenover de confraters.

Zijn onderhoudende voordracht had niets gemeens

met de gewone casuïstische behandeling van het onderwerp al verklaarde hij ook het standpunt van de zogenaamde beroepscasuïstiek te kunnen waardeeren. Hij verkoos ons, door algemeene beschouwingen en goed gekozen voorbeelden uit het praktisch beroepsleven, te laten aanvoelen op welke juiste hoogte de advocaat zijn beroepswerking door buitenstaanders in algemeene lijn werd gezien zooals zij behoorde te zijn.

Het was een goed gelukte vergadering en een zeer mooie inzet van de reeks waarover wij verder verslag zullen uitbrengen naarmate de lessen vorderen.

MEDEDEELINGEN

Het «Vlaamsch Economisch Verbond» zendt ons de volgende mededeeling :

VERALGEMEENING DER GEZINSVERGOEDINGEN

Wet van 10 Juni 1937

Zooals thans reeds algemeen bekend is, werd door de wet van 10 Juni 1937 het voordeel der gezinsvergoedingen veralgemeend. *Wie valt onder toepassing der nieuwe wet?*

Waar de Wet van 4 Augustus 1930 enkel gezinsvergoedingen toekende aan loontrekkenden die in regelmatig dienstverband tegenover een werkgever stonden, wordt dit voordeel door de nieuwe wet uitgebreid tot de *werkgevers, gewezen werkgevers, al degenen die een beroep uitoefenen of hebben uitgeoefend zonder door een dienstcontract te zijn gebonden, inzonder de middenstanders, winkeliers, landbouwers, ambachtslieden; de vrije beroepen, o.a. geneesheeren, advocaten, apothekers, ingenieurs, accountants, deurwaarders, enz. enz.; de beheerders en afgev. beheerders van maatschappijen.*

TOEPASSINGSTERMIJNEN DER WET. — De wet wordt trapsgewijze van toepassing, te rekenen met nieuwjaar en de vooruitzichten zijn aldus, dat al degenen die niet op den voorgeschreven tijd bij een erkende Onderlinge Kas toegetreden zijn, ambtshalve zullen aangesloten worden bij een Nationale Hulpkas. De belanghebbenden worden derhalve aangezet, zich onmiddellijk aan te sluiten bij de Kas hunner vrije keuze, vermits zij hiertoe momenteel nog de kans hebben.

VOORDEELEN: De gezinsvergoedingen, uit te keeren volgens de nieuwe wet, zullen tenminste evenredig moeten zijn als deze der wet van 4 Augustus 1930 voor de loontrekkenden. Het bedrag is echter aan schommelingen onderhevig, dit naargelang den stand van het indexcijfer. Het huidig barema is als volgt :

Voor het eerste kind : 18,75 fr. per maand

Voor het tweede kind : 30,00 fr. per maand

Voor het derde kind : 53,00 fr. per maand

Voor het vierde kind : 86,00 fr. per maand

Vanaf het vijfde kind : 121,00 fr. per maand

Deze wet heeft de volgende bijzonderheid : er zal *volledige compensatie* zijn, d.w.z., de aanbelangende gezinnen zullen zonder uitzondering allen *dezelfde voordeelen* genieten. Het zal dus niet zijn zooals dit in het verleden met het stelsel der halve bonis was, dat een onderscheid bestaat in het toekennen der gezins-

vergoedingen en bijkomende voordeelen, naargelang het feit of men al dan niet bij een deficitaire Kas was aangesloten. De uitkeeringen zullen per semester plaats hebben.

VERPLICHTINGEN : Al de hoogergeremde categorieën vallen onder toepassing der wet, *ongeacht het feit of ze al dan niet kinderen ten laste hebben.* De bijdrage zal eveneens verschuldigd zijn door de priesters en kloosterlingen.

Het nog te verschijnen organiek Koninklijk Besluit zal voorzien in de indeeling op basis van bemiddeldheid. Het minimum bedrag wordt vastgesteld op 36 fr.; het maximum bedrag op 270 fr. Deze bijdragen zijn, evenals de vergoedingen, onderhevig aan schommelingen, naargelang den stand van het indexcijfer.

De «Onderlinge Kas V. E. V.» heeft U, vóór enkele dagen, een omzendschrijven gezonden met een aansluitingskaart. Aangezien het hier een bij uitstek Vlaamsch organisme geldt, vrij van alle politiek, beschouwen wij het als een daad van Vlaamsche solidariteit, zoo U onverwijld Uwe aansluitingskaart instuurt op volgend adres : Schoenmarkt, 31-XII, Antwerpen, alwaar U op eerste verzoek alle verdere inlichtingen verstrekt worden.

TIJDSCHRIFTEN

RECHTSKUNDIG TIJDSCHRIFT. — Nr 6. — November-December 1937. — Het tractaat «De Bello et Pace», van Josse Clichthove, door Prof. H. J. De Vleeschauwer. — Toepassing van het Belgisch-Nederlandsch verdrag van 28 Maart 1925, door Prof. J. H. P. Bellefroid. — De afwijkingen van het beding der meestbegunstigde natie, door Mr. E. Mallien.

DE GEMEENTE. — Nr 11. — Ons Congres te Charleroi. — Verslag van den Heer Vinck over de bedrijvigheid van den Bond der Belgische Steden en Gemeenten. — Charleroi : stadsverfraaiing. — Raadplegingen. — Practisch commentaar der gemeentewet. — Wederzijdsche rechten van den Staat en der Gemeenten voor de aanduiding der ligging der trottoirs en zijpaden. — Boekennieuws.

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr 43. — 11 December 1937. — Mr A. F. Schepel : Gratie of amnestie? (II, slot). — Mr Th. W. Branbergen, Dwangsom, Astreinte en Schadevergoedingsbeding.

ECONOMISCHE TIJDINGEN. — Nr 20. — 10 December 1937. — Het hypothecair crediet in België, door Prof. Lemoine.

JOURNAL DES TRIBUNAUX. Nr 3512. — 5 décembre 1937. — La Convention de Genève, par Marc Gendebien.

DALLOZ. — **RECUEIL HEBDOMADAIRE DE JURISPRUDENCE.** — Nr 37. — 9 décembre 1937. — Notes fiscales : Les centimes perçus pour le compte de l'Etat, des départements et des communes.

De Vlijt, Nationalestr., 46, Antwerpen. A. Somville, best.

Abonneert U op "Rechtskundig Weekblad" !